

BESLUT
2022-04-27

Dnr: 2022-00330

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 20 december 2021

Saken

Utbildning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för distansstudier, BSc Mathematics and French, vid The Open University i London, Storbritannien, under tiden den 2 oktober 2021 – 16 juni 2022. – NN bifogade Student Academic Summary från The Open University i vilket det bland annat anges att hon år 2019 avslutat Essential mathematics 1 om 15 ECTS med godkänt betyg 2 och att hon år 2020 avslutat Discovering mathematics om 15 ECTS med godkänt resultat.

CSN skickade en begäran om fler uppgifter till NN och uppgav att hon bara kan få studiemedel för distansstudier utanför EU/EES och Schweiz om hon har synnerliga skäl. CSN uppgav att NN började sin utbildning läsåret 2019/2020, innan Storbritanniens utträde ur EU och att huvudregeln är att studierna ska bedrivas utan uppehåll, för att kunna ses som studier påbörjade före den 1 januari 2021, samt att det inte framgår tydligt i hennes transcript när hon läst kurserna, under vilken termin, varför CSN önskar att hon förtydligare detta. Vidare uppgav CSN att för det fall den studerande gör ett uppehåll som beror på omständigheter som denna inte kunnat råda över, kan studierna när de återupptas ses som studier inom EU/EES och att ett exempel på sådana omständigheter är att den studerande blivit sjuk eller fått barn. – NN gavs möjlighet att lämna ytterligare information eller synpunkter innan CSN fattade beslut.

NN besvarade CSN:s komplettering och uppgav bland annat följande. Hon började universitetsstudierna läsåret 2019/2020 och fortsatt studera från oktober 2020 till januari 2021. På grund av ekonomiska skäl (bland annat corona) avslutade hon

studierna och tog ett uppehåll och börjar nu igen i oktober 2021. Hon kan ge underlag på detta om det önskas.

CSN avslog ansökan med hänvisning till att studiemedel för distansstudier utanför EU/EES eller Schweiz bara får beviljas om det finns synnerliga skäl. CSN bedömde att det inte finns synnerliga skäl i NN:s fall eftersom ekonomiska skäl inte bedöms vara sådana synnerliga skäl som krävs. CSN upplyste vidare om att CSN inte kontrollerat om NN uppfyller övriga krav för att få studiemedel.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon inledde initialt universitetsstudier i oktober 2020. I januari 2021 blev hon dock tvungen att ta ett beslut om uppehåll ifrån fortsatta inplanerade studier med anledning av att studie-situationen blev ohållbar när hon insjuknade och senare testade positivt för covid-19. Det blev svårt att både närvara vid online föreläsningar samt hantera inlämnings-uppgifter och tentamina i och med att hon var sängliggande samt vidare med bakgrund av ekonomiska bortfall som skulle uppstå i och med de höga kursavgifterna vid eventuell fortsatt frånvaro. Efter långvariga covidsymtom under tidig vår 2021 och därefter fullt tillfrisknande längre in på vårterminen beslutade hon, efter dialog och rekommendation från kursansvariga, att återuppta studierna höstterminen 2021. – NN bifogade två e-brev från lärosätet, ett e-brev från den 14 december 2020 vari lärosätet noterar att NN inte har lämnat in sin senaste uppgift för modul M208 och ett e-brev från den 7 januari 2021 som bekräftar att The Open University formellt har avbrutit NN:s registrering på en modul.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet. På nämndens begäran inkom CSN, genom dess rättsavdelning, med ett yttrande och anförde bland annat följande. Enligt 3 kap. 23 § andra stycket studiestödsförordningen kan studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EU, EES och Schweiz endast lämnas om det finns synnerliga skäl. Storbritannien lämnade EU och EES den 31 januari 2020. Det utträdesavtal som förhandlats fram mellan EU och Storbritannien innebär i studiestödshänseende bland annat att en studerande som påbörjat studier med studiemedel i Storbritannien före den 1 januari 2021 ska prövas för rätt till studiestöd utifrån att Storbritannien är ett land inom EU/EES. Enligt CSN:s praxis ska studierna bedrivas utan uppehåll för att kunna ses som studier påbörjade före den 1 januari 2021. Om den studerande gör ett uppehåll som beror på omständigheter som han eller hon inte har kunnat råda över, kan studierna även fortsättningsvis ses som studier inom EU/EES när de återupptas. Sådana omständigheter kan exempelvis vara att den studerande på grund av sjukdom inte har kunnat bedriva studier under uppehållet.

De utdrag som NN bifogat sitt överklagande är enligt CSN:s mening inte tillräckliga för att visa att hennes studieuppehåll från januari – oktober 2021 i sin helhet beror på omständigheter som hon inte har kunnat råda över. CSN anser därför att studierna inte fortsättningsvis kan ses som studier inom EU, EES eller Schweiz när de återupptas i oktober 2021. De ekonomiska orsaker som hon hänvisat till kan inte heller anses vara sådana skäl som CSN kan ta hänsyn till. CSN:s bedömning är därför att NN:s studieuppehåll medför att hon anses påbörja en distansutbildning utanför EU i oktober 2021. För att studiemedel ska kunna lämnas för en distansutbildning utanför

EU, EES och Schweiz krävs att det finns synnerliga skäl. De skäl som NN har anfört kan inte anses vara sådana mycket speciella och synnerligen tungt vägande individuella omständigheter som kan utgöra synnerliga skäl. CSN anser därför att överklagandet bör avslås.

Med anledning av CSN:s yttrande inkom NN med en skrivelse i vilken hon huvudsakligen anförde följande. Hon inledde initialt sina universitetsstudier vid The Open University i Storbritannien läsåret 2019/2020, det vill säga innan Storbritanniens utträde ur EU. Hon har därefter fortsättningsvis bedrivit samma studier, tills omständigheter som hon ej kunnat råda över i samband med en världsomfattande pandemi och insjuknande i covid-19. Hon kontaktade därav kursansvariga som bad henne att skriva ut komplett kursmaterial för att göra inlämning något senare under terminen och fortsätta studierna offline. När hon väl tillfrisknat och önskade lämna in uppgifterna meddelade kursansvariga att det dessvärre gått för långt in på terminen. Detta utan att på förhand informera henne, trots tidigare överenskommelse om upplägg, och hänvisade henne därav att fortsätta studierna nästa termin. Kursansvarigas beslut var således inte i enlighet med tidigare överenskommelse och upplägg, och därav tillika omständigheter som hon ej kunnat råda över. Ovan nämnda omständigheter ska därav beaktas som synnerliga skäl och studierna ska fortsättningsvis ses som studier inom EU/EES då det är fortsättningsvis samma studier som bedrivs, och ansökan ska beviljas.– NN bifogade tre e-brev från lärosätet, ett e-brev från den 14 december 2020 vari lärosätet noterar att NN inte har lämnat in sin senaste uppgift för modul M208 och ett e-brev från den 7 januari 2021 som bekräftar att The Open University formellt har avbrutit NN:s registrering på en modul samt ett e-brev från den 9 mars 2021 från en pedagogisk rådgivare i supportteamet för matematik och statistik som framför att han förstått att NN begär att bli återregistrerad och att han önskar att hon meddelar när hon är tillgänglig för ett samtal.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN tidigare beviljats studiemedel för distansstudier, Mathematics (BSc) vid The Open University i London, Storbritannien, under totalt 30 veckor, vecka 49 år 2019 – vecka 5 år 2020 för studier med en studietakt om 50 procent av heltid och veckorna 6 – 26 år 2020 för heltidsstudier.

Författningsbestämmelser med mera

Avtal om Förenade kungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Enligt 3 kap. 23 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) får studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.

Överklagandenämndens bedömning

Storbritannien lämnade EU/EES den 31 januari 2020 och genom det utträdesavtal som förhandlats fram mellan EU och Storbritannien innebär det i studiestöds-

hänseende bland annat följande. En studerande som påbörjat studier i Storbritannien före den 1 januari 2021 ska prövas för rätt till studiemedel utifrån att Storbritannien är ett land inom EU. En studerande som påbörjar studier i Storbritannien efter den 31 december 2020 ska prövas för rätt till studiemedel utifrån att Storbritannien är ett land utanför EU.

I ärendet är klarlagt att NN tidigare beviljats studiemedel för distansstudier vid The Open University i London, Storbritannien, under totalt 30 veckor, vecka 49 år 2019 – vecka 5 år 2020 för studier med en studietakt om 50 procent av heltid och veckorna 6 – 26 år 2020 för heltidsstudier. Det är därtill klarlagt att hon nu söker studiemedel för fortsatta studier vid samma lärosäte under tiden den 2 oktober 2021 – 16 juni 2022.

Möjligheten att enligt utträdesavtalet bedöma pågående studier som studier inom EU/EES även efter utträdet har som det får förstås sin grund i att den enskilde inte ska förlora en rättighet som den redan innan utträdet uppburit på grund av EU-rätten. Det bör då enligt Överklagandenämndens bedömning vara fråga om rättigheter knutna till en sammanhållen utbildning eller liknande där avbrott i studierna kan förklaras av omständigheter den enskilde inte kunnat råda över. Det kan inte tolkas så långt att enbart det förhållande att någon inlett en utbildning innan utträdet medför att denne har rätt till studiemedel vid övergång till annan utbildning utan anknytning till den påbörjade. Detsamma bör gälla om den enskilde valt att avbryta utan tillräckliga skäl och därefter fortsätta samma utbildning. Överklagandenämnden gör i det aktuella ärendet den bedömningen att det – utifrån befintligt underlag i ärendet – inte är visat att NN:s studieuppehåll i sin helhet beror på omständigheter som hon inte kunnat råda över. Nämnden konstaterar härvid att NN:s nu aktuella distansstudier, med studiestart den 2 oktober 2021, vid The Open University i London, inte fortsättningsvis kan ses som studier inom EES eller Schweiz och att hon därför får anses påbörja en distansutbildning utanför EES och Schweiz i oktober 2021. Vidare konstaterar Överklagandenämnden att det inte framkommit sådana synnerliga skäl som krävs, enligt 3 kap. 23 § andra stycket studiestödsförordningen, för att studiemedel ska få lämnas för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Christina Sundström

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Anita Enocksson, Hans Eklund, Emelié Häger, Helena Söderberg, Jessica Levin och Staffan Ingmanson
Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN